

RAZSVETLJENSTVO

Med najpomembnejšimi razsvetljenci v Franciji so bili:

Voltaire (François Marie Arouet)
pisatelj, pesnik in filozof

- Dopisoval si je z nekaterimi evropskimi kralji.
- Zavzemal se je za odpravo privilegijev plemstva in duhovščine ter odpravo inkvizicije in mučenja. Veliko je pisal o svobodi posameznika, tiska in govora. Podvomil je celo v krščanske resnice.
- Navdušil se je nad angleško parlamentarno ureditvijo. Po vrnitvi v domovino se je norčeval iz francoskih navad in zakonov.

Jean Jacques Rousseau
filozof

- Trdil je, da so ljudje nekoč živeli v enakopravni družbi. Čim bolj sta se civilizirali, tembolj sta se uničevali enakost in svoboda.
- Bil je gorec zagovornik svobode posameznika.
- Verjel je, da je dobra oblast le tista, ki jo izvolijo ljudje sami. Če oblast slabo vodi državo, jo ima ljudstvo pravico zamenjati.

Charles de Montesquieu
filozof

- Sodil je, da mora biti v državi oblast deljena na tri dele.
- zakonodajno, ki sprejema zakone,
- izvršilno, ki vodi državo in
- sodno, ki skrbi za razlaganje zakonov.

Pomembnejša znanstvena odkritja in izumi v 17. in 18. stoletju

fizika

- Leta 1643 je Evangelista Torricelli izumil barometer.
- Leta 1674 je Anthony van Leeuwenhoek iznašel mikroskop in opazoval bakterije.
- Leta 1687 je Newton objavil gravitacijski zakon.
- Leta 1714 je Gabriel Fahrenheit izumil termometer.
- Leta 1742 je Anders Celsius iznašel nov termometer.

kemija

- Robert Boyle je bil utemeljitelj moderne kemije; razložil je, kako prostornina, temperatura in pritisk vplivajo drug na drugega (Boyllov zakon).
- Leta 1779 je bil odkrit čisti kisik (Joseph Priestley, 1774, in Antoine Lavoisier, 1779).

medicina

- Leta 1628 je William Harvey odkril načelo delovanja srca in krvni obtok.
- Leta 1700 je Edwards Jenner prvič uporabil cepivo proti kozam.

JEAN-JACQUES ROUSSEAU
(1712-1778)

- Filozof in pisec, rojen v Švici revnemu urarju, pri desetih letih je postal sirota in zato mladost preživel v sirotišnici.
- preživljal se je kot glasbeni učitelj, služabnik in tajnik.
- kot pisatelj je zaslovel šele po preselitvi v Pariz.
- z neuko služkinjo je imel pet nezakonskih otrok, ki jih je vse poslal v sirotišnico.
- njegovo najbolj znano delo je Družbena pogodba.
- zapisal je, da je kot odrasel spoznal, da je družbo lažje kritizirati kot postati njen del.

RENE DESCARTES
(1596-1650)

- Francoski matematik, znanstvenik in filozof.
- najprej je delal v vojski.
- iznašel je koordinatni sistem; z razvojem analitične geometrije je prispeval k napredku matematike.
- z odkritjem lomljenja svetlobe je prispeval k razvoju optike.
- bil je svetovalec kraljice Kristine na Švedskem, kjer je umrl za pljučnico.

ALLES

- Da naj bi Newton gravitacijski zakon odkril leta 1666, ko je na svojem vrtu videl, kako je jabolko padlo z drevesa; začel se je spraševati, zakaj.
- da je tudi dokazal, da belo svetlobo sestavljajo vse barve vidnega spektra, od rdeče do vijoličaste.
- da so prvo obliko preprostega cepjenja proti kozam uporabljali v Turčiji v 17. stoletju, od koder je to znanje prišlo v Anglijo.